

PHÒNG GIÁO DỤC ĐÀO TẠO HUYỆN THANH TRÌ

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

SÁNG TẠO MỘT SỐ TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TƯ DUY CHO TRẺ MẪU GIÁO 4 – 5 TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON

Lĩnh vực : Giáo dục mẫu giáo
Cấp học : Mầm non
Tên tác giả : Nguyễn Thị Lệ Duyên
Đơn vị : Trường mầm non xã Yên Mỹ
Chức vụ : Giáo viên

Năm học: 2019 - 2020

PHẦN I: ĐẶT VẤN ĐỀ

Chơi là một trong những loại hoạt động của con người, nó có mặt trong đời sống ở mọi lứa tuổi. Khi chơi cả người lớn và trẻ em đều say mê, vui vẻ và thỏa mãn. Đối với người lớn, hoạt động chơi chiếm một vị trí nhất định trong cuộc sống của họ. Còn đối với trẻ mẫu giáo thì hoạt động chơi là một nội dung chính của cuộc sống, là hoạt động chủ đạo của trẻ ở lứa tuổi này. Hơn bất cứ một hoạt động nào khi tham gia trò chơi trẻ được bộc lộ hết mình một cách tích cực và chủ động. Những trò chơi hàng ngày giúp trẻ phát triển những kỹ năng đơn giản nhưng đó lại là nền tảng cơ bản để phát triển tư duy cao hơn và phức tạp hơn. Đến lứa tuổi mẫu giáo tư duy của trẻ có một bước ngoặt rất cơ bản đó là sự chuyển từ tư duy bình diện bên ngoài vào bình diện bên trong mà thực chất là chuyển từ hoạt động bên ngoài thành hoạt động bên trong theo cơ chế nhập tâm. Một trò chơi thực sự bao giờ cũng liên quan với sáng kiến, sáng tạo của trẻ và luôn tạo cơ hội cho tư duy và óc tưởng tượng của trẻ phát triển một cách tích cực.

Với những đặc điểm đặc thù, trò chơi phát triển tư duy ở trường mầm non tạo khả năng thực hiện nhiệm vụ giáo dục qua hình thức vừa sức, hấp dẫn đối với trẻ. Nó là một phương tiện có hiệu quả để hình thành và phát triển các năng lực trí tuệ. Việc thiết kế và sử dụng các trò chơi tư duy nhằm trau dồi các thao tác tư duy, đặc biệt là khái quát hóa và ngôn ngữ cho trẻ là hết sức cần thiết. Để làm được như vậy thì các trò chơi phát triển tư duy là không thể thiếu để trẻ được trải nghiệm, thực hiện các hành động chơi, giải quyết nhiệm vụ chơi, trẻ phải sử dụng các giác quan, ngôn ngữ, phân tích tổng hợp, so sánh, phân loại để làm cho các giác quan của trẻ trở nên tinh nhanh nhạy hơn, ngôn ngữ mạch lạc hơn, tư duy trực quan phát triển mạnh và các thao tác trí tuệ không ngừng được phát triển. Việc sáng tạo các trò chơi phát triển tư duy không chỉ tác động mạnh đến mẽ đến sự phát triển trí tuệ cho trẻ, mà còn giáo dục một số phẩm chất đạo đức như tính thật thà, tính tổ chức, tính tự lực. Hơn nữa, điều đó cũng giúp ích cho trẻ hình thành phương pháp giải quyết vấn đề một cách sáng tạo.

Trong thực tế chương trình giáo dục mầm non có nhiều hoạt động nhằm phát triển tư duy cho trẻ, tuy nhiên thực trạng phát triển tư duy của trẻ gặp nhiều khó khăn. Bởi trò chơi phát triển tư duy cho trẻ được thiết kế và sử dụng chủ yếu nhằm củng cố kiến thức mà chưa thực sự được quan tâm về khía cạnh phát triển tư duy. Là một giáo viên mầm non luôn tâm huyết với nghề tôi rất quan tâm đến việc làm thế nào để phát triển tư duy cho trẻ. Xuất phát từ đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi mẫu giáo hoạt động vui chơi là hoạt động chủ đạo đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển của trẻ và hiểu được tầm quan trọng của tư duy với đời sống con người tôi đã suy nghĩ làm cách nào để trẻ có thể chủ động trong các tình huống để giải quyết vấn đề, có khả năng tư duy logic, có năng lực khái quát vấn đề. Và đó chính là lý do tôi đã lựa chọn đề tài: **“Sáng tạo một số trò chơi nhằm phát triển tư duy cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non”**

***Mục đích của đề tài này:**

- Thực trạng tính tích cực sáng tạo một số trò chơi cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở trường mầm non.
- Xây dựng một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi tăng cường tính tích cực trong hoạt động trò chơi ở trường mầm non.

*** Đối tượng nghiên cứu của đề tài này là:**

- Biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi tăng cường tính tích cực trò chơi tư duy nhằm trau dồi các thao tác tư duy, đặc biệt là khái quát hóa và ngôn ngữ cho trẻ là hết sức cần thiết.

*** Đối tượng khảo sát, thực nghiệm:**

- Trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi.

*** Phương pháp nghiên cứu:**

- Phương pháp nghiên cứu lí luận: đọc nghiên cứu tổng hợp các tài liệu có liên quan đến đề tài nghiên cứu.
- Phương pháp nghiên cứu thực tiễn:
 - + Phương pháp quan sát sư phạm.
 - + Phương pháp dùng lời.
 - + Phương pháp dùng trò chơi.

*** Phạm vi áp dụng và kế hoạch nghiên cứu:**

- Trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở trường mầm non.
- Thời gian nghiên cứu 9 tháng (bắt đầu từ tháng 9/2019 đến tháng 4/2020)

PHẦN II: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. Những nội dung lý luận:

Quá trình tư duy là một quá trình vận động phức tạp của ý nghĩ, từ cái biết đến cái phải tìm, từ các sự vật riêng lẻ đến những khái quát, kết luận. Những thao tác tư duy cơ bản là phân tích và tổng hợp, so sánh, trừu tượng hóa và khái quát. Việc nắm vững các thao tác này là một tiền đề quan trọng của sự hình thành các khái niệm, phán đoán và giải quyết vấn đề đặt ra cho tư duy

Nhà tâm lý học lỗi lạc Jean Piaget đã giải thích tính ham hiểu biết của trẻ và khát vọng hành động của trẻ trong môi trường bởi quá trình tự điều chỉnh hay còn gọi là sự cân bằng. Trẻ từ 3 – 5 tuổi quá trình tư duy của trẻ có nhiều thay đổi từ giai đoạn cảm giác – vận động đến giai đoạn tư duy tiền thao tác, kèm theo tư duy tượng trưng để trẻ tìm hiểu các sự vật, hiện tượng xung quanh. Bên cạnh đó đặc điểm phát triển nhận thức của trẻ Mẫu giáo đó là:

- Trẻ ban đầu đã có thể phân tích, so sánh, khái quát các sự vật, hiện tượng
- Trẻ bắt đầu suy nghĩ lập kế hoạch cho một hoạt động, chẳng hạn như nghĩ về kết quả trước khi trẻ thực hiện hành động thực tế. Chính vì vậy khi được trực tiếp tham gia chơi các trò chơi phát triển tư duy quả là một điều thú vị đối với trẻ
- Thường dành nhiều thời gian và chú ý hơn vào các hoạt động mà trẻ thích. Thích chơi theo nhóm 5 – 6 trẻ và thích trao đổi trong nhóm nhỏ.
- Có thể nắm bắt các khái niệm trừu tượng nhưng trẻ vẫn cần các sự việc tính thực tế.
- Hay đặt câu hỏi nhưng không phải lúc nào cũng hiểu câu trả lời.
- Có thể trả lời các câu hỏi do cô hướng dẫn và có thể giải thích theo nhiều cách khác nhau.

2. Thực trạng vấn đề:

2.1. Đặc điểm chung:

- Trường mầm non của chúng tôi nhiều năm đạt trường tiên tiến xuất sắc cấp thành phố. Nhà trường được nhận bằng khen của UBND Thành phố và bằng khen của thủ tướng chính phủ. Trường được xây dựng khang trang, có khung cảnh sư phạm môi trường sạch đẹp. Nhà trường có đủ điều kiện về cơ sở vật chất phục vụ công tác chăm sóc giáo dục trẻ.
- Năm học 2019 - 2020 tôi được nhà trường phân công phụ trách lớp mẫu giáo nhờ với số trẻ là 38 cháu, trong đó có 20 cháu nam và 18 cháu nữ.
- Lớp có 3 cô giáo đạt trình độ trên chuẩn và luôn chú tâm đến việc chăm sóc nuôi dưỡng, giáo dục trẻ, tạo môi trường lớp học gần gũi hấp dẫn trẻ. Bản thân là giáo viên trẻ, tâm huyết với nghề, có năng khiếu về âm nhạc, thích tìm tòi sáng tạo vào các hoạt động giáo dục âm nhạc của trẻ.

Với đặc điểm tình hình như vậy khi thực hiện đề tài này tôi gặp một số thuận lợi và khó khăn như sau:

2.2. Thuận lợi:

- Phòng giáo dục đào tạo huyện cùng ban giám hiệu nhà trường tạo điều kiện cho giáo viên tham gia các lớp tập huấn, kiến tập các chuyên đề.
- BGH nhà trường luôn quan tâm tạo điều kiện giáo viên tham gia các buổi hội thảo về hướng dẫn các phương pháp và hình thức tổ chức các chuyên đề. Luôn sát sao chỉ đạo giáo viên thực hiện và có đầu tư tạo điều kiện trang thiết bị đồ dùng, đồ chơi. Cung cấp đầy đủ tài liệu hướng dẫn, tài liệu tham khảo cho giáo viên.
- Nhà trường có đầy đủ cơ sở vật chất, đồ dùng đồ chơi phục vụ cho công tác chăm sóc và giáo dục trẻ.
- Giáo viên nhiệt tình, có trách nhiệm, có tinh thần học hỏi ở bạn bè, đồng nghiệp, có năng lực sư phạm tốt, yêu nghề mến trẻ phối hợp ăn ý trong chăm sóc và giáo dục trẻ.
- Bản thân là người yêu nghề mến trẻ, luôn có ý thức học hỏi phấn đấu vươn lên. Thường xuyên nghiên cứu các tài liệu như tạp chí giáo dục mầm non, sách hướng dẫn thực hiện chương trình, các thông tin trên mạng internet có liên quan để áp dụng vào việc chăm sóc, giáo dục trẻ hàng ngày.
- Cha mẹ trẻ rất quan tâm đến con và coi trọng việc cho trẻ được làm các hoạt động khác trong ngày của trẻ.
- Trẻ đi học chuyên cần cao đạt 93 % nên đảm bảo quá trình dạy và học của cô và trò không bị gián đoạn.
- Đa số phụ huynh của lớp tôi quan tâm đến việc học tập và sinh hoạt của con, biết phối hợp với cô giáo để tạo môi trường học tập và sinh hoạt tốt nhất cho trẻ.

2.3. Khó khăn:

- Giáo viên chưa có nhiều thời gian để nghiên cứu về chương trình cũng như về các biện pháp giúp trẻ phát triển tư duy.
- Phụ huynh chưa thực sự quan tâm đến sự phát triển tư duy cho trẻ.
- Tài liệu của ngành, các trò chơi mang tính chuyên biệt để phát triển tư duy cho trẻ còn hạn chế.
- Giáo viên còn thiếu chủ động trong việc tổ chức hoạt động, còn phụ thuộc quá nhiều vào tài liệu, các bài soạn có sẵn, ít có sự sáng tạo. Vì vậy trẻ thường bị áp đặt, chưa phát huy được tính chủ động tích cực, cho nên trẻ tiếp thu các kiến thức chưa được sâu.
- Trò chơi sử dụng trong hoạt động còn chưa phong phú và lặp lại nhiều.

- Tuy cùng một độ tuổi nhưng khả năng nhận biết của trẻ không đồng đều. Một số còn nhút nhát, một số cháu đi học còn chưa đều, do sức khỏe nên cũng ảnh hưởng tới việc cung cấp kiến thức cho trẻ.

- Trẻ chóng chán, khả năng ghi nhớ có chủ định của trẻ còn hạn chế trẻ dễ nhớ nhưng chóng quên.

3. Các biện pháp chính:

3.1. Biện pháp 1: Khảo sát các khả năng tư duy của trẻ đầu năm

*** Khảo sát đánh giá trẻ:**

- Để giúp cho việc xây dựng các trò chơi giúp trẻ phát triển tư duy hiệu quả, thực sự có chất lượng, đáp ứng được tình hình thực tế của lớp, phù hợp với khả năng của học sinh lớp mình thì đây là việc làm vô cùng cần thiết. Việc đánh giá chính xác thực trạng sự phát triển của trẻ về nhận thức sẽ giúp giáo viên hiểu rõ hơn về nhận thức, kỹ năng, thái độ học sinh của lớp mình. Rồi từ đó cô sẽ biên soạn, hệ thống hóa và sáng tạo các trò chơi để tổ chức các trò chơi phát triển tư duy cho trẻ phù hợp, phát huy tối đa các khả năng của trẻ. Bắt đầu từ tháng 9, tôi đã lên kế hoạch khảo sát trẻ (Qua việc theo dõi các hoạt động trong ngày của trẻ, cùng với việc tổ chức cho trẻ tham gia một số trò chơi để đánh giá trẻ) bao gồm các khả năng như khả năng phán đoán, khả năng tư duy, khả năng giao tiếp, khả năng giải quyết vấn đề, khả năng phối hợp.

3.2. Biện pháp 2. Xây dựng bảng kế hoạch một số trò chơi giúp trẻ phát triển tư duy.

Qua quá trình nghiên cứu tài liệu, tôi đã có thể nắm được chính xác, đầy đủ các nội dung, yêu cầu, cách chơi các trò chơi phát triển tư duy cho trẻ 4 – 5 tuổi. Chính vì vậy tôi đã sưu tầm và sáng tác được 30 trò chơi phát triển tư duy cho trẻ như sau:

TT	Chuẩn bị	Mục đích	Các trò chơi phát triển tư duy
1	Trường mầm non	- Giúp phát triển tư duy, óc quan sát, thể hiện ngôn ngữ mạch lạc, rõ ràng. Phát triển ở trẻ tình cảm quan tâm đến bạn bè xung quanh	- Những chiếc áo cùng loại - Nối đồ dùng của trẻ đúng nhóm - Tôi thuộc về đâu - Xếp thứ tự
2	Bé và gia đình	- Luyện cho trẻ khả năng phán đoán, tư duy logic, biết tạo nhóm theo dấu hiệu cho trước. Phân biệt đặc điểm đặc trưng của các đồ dùng gia đình. Tinh thần đồng đội khi tham gia chơi	- Tôi là ai - Người nội trợ tài ba - Gia đình đoàn kết - Những đồ dùng nào? - Đi tìm kho báu
	Nghề	- Rèn khả năng chủ động, tự	- Bày cửa hàng

3	nghiệp	tin, khéo léo và ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ	- MC tài ba - Cùng gia đình đi siêu thị
4	Động vật	- Luyện cho trẻ phối hợp cùng các bạn trong khi chơi, rèn sự khéo léo, nhanh nhẹn cho trẻ.	- Câu cá, câu ếch - Những con vật nào - Xem ai tinh mắt
5	Tết và các lễ hội mùa xuân	- Phát triển năng lực khái quát cho trẻ, giúp trẻ biết phản ánh những dấu hiệu chung của sự vật hiện tượng	- Chiếc hộp kỳ diệu - Đồ dùng theo mùa - Bạn hãy đoán nhanh
6	Thực vật	- Luyện khả năng tạo nhóm theo dấu hiệu cho trước, phân biệt hoa theo màu sắc, hình dạng	- Những bông hoa nào? - Chuyên rau ra chợ - Tìm những chiếc lá cùng loại - Hạt nào quả ấy
7	Giao thông	- Luyện kỹ năng phản xạ nhanh nhẹn, phát triển tư duy cho trẻ	- Hãy về đúng bến của mình - Tìm đúng đồ dùng cho xe - Chèo thuyền
8	Nước và các hiện tượng thiên nhiên	- Luyện cho trẻ óc quan sát, tư duy, phản xạ nhanh nhạy. Phân biệt đồ dùng theo mùa và thời tiết	- Vòng tuần hoàn luân chuyển - Cảm giác - Chọn đúng đồ dùng phù hợp mùa và thời tiết
9	Quê hương -Đất nước - Bác Hồ	- Phát triển óc quan sát, khả năng tư duy nhanh nhạy cho trẻ	- Chắp ghép hình thành một số di tích lịch sử của Hà Nội - Bé hãy xếp nhanh hình chữ S

Việc nắm bắt được các nội dung, yêu cầu, cách tiến hành trò chơi cho trẻ, sẽ giúp tôi biên soạn và sáng tạo thêm các trò chơi phát triển trí tuệ cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi lớp tôi phù hợp với nội dung giáo dục.

3.3.Biện pháp 3.Sáng tạo một số trò chơi phát triển tư duy cho trẻ

Đối với trẻ nhỏ thì học bằng chơi – chơi bằng học, chơi như là một trong những nhu cầu thiết yếu và được xem là công việc của trẻ. Chính vì vậy chơi giữ vai trò chủ đạo đối với sự phát triển của trẻ mầm non. Khi sáng tạo các trò chơi tôi luôn lưu ý đến các yêu cầu đối với các trò chơi giúp trẻ phát triển tư duy như: Những trò chơi phải có mục đích giúp trẻ phát huy được sự nhanh nhẹn, óc quan sát, tư duy và rèn ngôn ngữ tự tin, mạnh dạn cho trẻ. Những trò chơi mang tính lành mạnh, không cạnh tranh thắng thua. Không chơi trong thời gian quá lâu vì trẻ dễ nhàm chán không hứng thú. Phải đảm bảo an toàn cho trẻ trong quá trình tham gia chơi(an toàn về dụng cụ, đồ dùng).

Bản thân tôi rất thích tổ chức các trò chơi cho trẻ trong mọi hoạt động nên ngay từ đầu năm học tôi đã cùng đồng nghiệp lên kế hoạch cho những trò chơi

phát triển tư duy cho trẻ ở tất cả các chủ đề, đặc biệt là các trò chơi giúp trẻ phát triển lành mạnh hơn cả về thể chất và tinh thần, sự hiểu biết về sự vật hiện tượng, biết quan sát và khái quát mọi vấn đề.

Kết quả là tôi đã sáng tạo một số trò chơi phát triển tư duy cho trẻ theo chủ đề, giúp giáo viên dễ dàng lựa chọn, chuẩn đồ dùng và tổ chức chơi có hiệu quả. Cụ thể tôi đã sáng tạo một số trò chơi sáng tạo giúp trẻ phát triển tư duy theo chủ đề như sau:

Trò chơi: Xếp thứ tự - Trường mầm non

* Mục đích: Trò chơi này giúp trẻ phát triển tốt thao tác tư duy quan sát và so sánh, phát triển ở trẻ tình cảm, sự quan tâm đến bạn bè xung quanh.

* Chuẩn bị: Trên trẻ

* Cách chơi: Cho trẻ đứng tạo nhóm có 5 bạn. Cô đưa ra một tiêu chuẩn nào đó sau đó cho trẻ căn cứ trên tiêu chuẩn đó để quan sát, so sánh các bạn trong nhóm và tìm ra kết quả.

VD: Tiêu chuẩn cô đưa ra là “Ai cao nhất, ai thấp nhất”, các con hãy cùng quan sát và sắp theo thứ tự từ bạn cao nhất đến bạn thấp nhất; cô cũng có thể đưa ra các tiêu chuẩn như ; bạn nào mặc chiếc áo nhiều màu xanh nhất...

Ngoài những trò chơi trên tôi còn cho trẻ chơi những trò chơi khác như:

- Tìm điểm khác nhau trên 2 bức tranh (Rèn luyện kỹ năng quan sát, so sánh cho trẻ)

- Xếp đúng quy tắc (Rèn luyện kỹ năng quan sát , phát hiện nhanh quy tắc, biết sử dụng ngôn ngữ diễn tả quy tắc và trình bày cách sắp xếp theo quy tắc)

- Ghép các cặp đối tượng có liên quan(Rèn cho trẻ khả năng nhận biết mối liên hệ giữa các đối tượng để lựa chọn được cả đối tượng theo cặp)

Trên đây là một số trò chơi giúp trẻ phát triển tư duy trong một số lĩnh vực do tôi tự nghĩ ra. Ngoài mục đích phát triển tư duy các trò chơi này còn được sử dụng với các mục đích của các lĩnh vực khác cho trẻ

Trò chơi: Đi tìm kho báu - Bé và gia đình

* Mục đích: Trò chơi này giúp trẻ phát triển khả năng phán đoán và tư duy logic. Ngoài ra nó còn tăng cường khả năng giao tiếp trong nhóm bạn bè, tinh thần đồng đội

* Chuẩn bị:

- Những vật dùng hay những đồ chơi hấp dẫn trẻ như: hộp trang sức, chìa khóa vàng...

- Giấu đồ vật ở một vài nơi trong lớp học

* Cách chơi:

- Chia trẻ thành 2 đội chơi, mỗi đội 3-5 trẻ.

- Cho trẻ đứng đúng vị trí chuẩn bị.

- Cô phát hiệu lệnh để cả đội bắt đầu tìm kho báu.

Ví dụ: Nhìn vào sơ đồ trẻ ở đội I phải cùng nhau quan sát sơ đồ và tìm đường đến kho báu. Bắt đầu của sơ đồ là gợi ý “số 4” trẻ phải suy luận ra đó là góc toán

=> Gọi ý “quyền sách” là góc sách truyện => gọi ý “bút chì” là góc học tập và điểm cuối cùng nơi có kho báu là gọi ý góc có bộ ấm cốc trẻ phải suy luận ra đó là góc gia đình => Trẻ sẽ phải tìm kho báu ở góc gia đình. Đội nào tìm được kho báu trong thời gian ngắn nhất đội đó sẽ thắng cuộc.

* Trò chơi này giáo viên có thể sử dụng ở phần luyện tập củng cố trong các hoạt động có chủ đích hoặc trong hoạt động góc của trẻ.

Trò chơi: “Những con vật nào” – động vật

* Mục đích: Luyện khả năng tư duy, tạo nhóm, phát triển óc quan sát ghi nhớ và phân biệt một số đặc điểm đặc trưng, nổi bật của các con vật xung quanh trẻ

* Chuẩn bị:

- Mỗi trẻ 10 – 15 con vật nuôi và con vật hoang dã

* Cách chơi:

- Mỗi trẻ một bộ đồ chơi các con vật để trước mặt và xếp ra theo đặc điểm mà cô yêu cầu. Sau đó cô cho trẻ cất lại vào rổ và mời một trẻ lên điều khiển cuộc chơi.

- Trẻ lên điều khiển sẽ nói đặc điểm và cho các bạn tìm nhanh và đặt vào đúng nhóm (ví dụ như nhóm những con vật biết leo trèo, nhảy, bò....) bạn nào tìm đúng và xếp nhanh theo đúng yêu cầu sẽ được thưởng hoa và điều khiển cuộc chơi tiếp theo

* Trò chơi có thể chơi trong góc học tập hoặc trong giờ khám phá

Trò chơi: Chuyển rau ra chợ - Thực vật

* Mục đích: Phát triển khả năng tư duy, phản xạ nhanh nhẹn cho trẻ. Đồng thời trò chơi này cũng giúp trẻ phát triển vận động tay chân nhịp nhàng, khéo léo khi tham gia. Phát huy tinh thần đoàn kết với các bạn

* Chuẩn bị:

- 2 rổ đựng các loại rau, củ khác loại

- 6 bao tải

- 2 chiếc rổ

- Vạch xuất phát

- 2 chiếc túi đeo tay

* Cách chơi:

- Tôi cho trẻ đứng thành 2 đội, mỗi đội 5 – 6 trẻ

- Trẻ đầu hàng sẽ cho hai chân vào bao tải đứng chuẩn bị, khi nghe cô nói yêu cầu tìm loại rau ăn củ (hoặc ăn lá, ăn quả) thì trẻ sẽ tìm và cho vào túi. Sau đó hai tay túm vào bao tải nhảy về phía trước, khi tới đích thì lấy rau ra đặt vào rổ của đội mình

- Cô cho trẻ kiểm tra và đếm kết quả xem đội nào nhanh và tìm được nhiều rau đúng theo yêu cầu đội đó sẽ thắng

* Trò chơi có thể chơi trong các giờ hoạt động ngoài trời, hay giờ khám phá

Trò chơi: “chọn đúng đồ dùng phù hợp mùa và thời tiết” – nước và các hiện tượng thiên nhiên

* Mục đích: Luyện khả năng quan sát, tư duy, phản xạ nhanh nhẹn cho trẻ. Phân biệt và sử dụng đồ dùng phù hợp mùa và thời tiết

* Chuẩn bị:

- Ô, khẩu trang, áo chống nắng, mũ, áo mưa...

- Hình ảnh các mùa

- Xắc xô

* Cách chơi:

- Cho 6 trẻ đứng thành vòng cung, sau đó cô nói yêu cầu của trò chơi cho trẻ

- Cô cho trẻ nhắm mắt và đưa hình ảnh về các mùa cho trẻ quan sát, sau đó lắc xắc xô và cho trẻ tìm đúng những đồ dùng phù hợp với mùa và thời tiết

Ví dụ: Cô giới thiệu hình ảnh về mùa hè, thời tiết mưa rào thì trẻ sẽ phải tìm nhanh ô, áo mưa và quần áo cộc tay và sử dụng luôn những đồ dùng đó.

- Bạn nào tìm và sử dụng ô, áo mưa... mặc nhanh quần áo đúng hình cô yêu cầu thì sẽ được thưởng hoa

* Trò chơi có thể áp dụng các chủ đề trong năm học

3.4. Biện pháp 4. Tổ chức các trò chơi phát triển tư duy cho trẻ thông qua hoạt động tham quan, hoạt động giao lưu tập.

Đối với trẻ nhỏ, muốn phát huy tính tích cực, tư duy, sáng tạo cho trẻ thì ngoài việc học tập vui chơi trong lớp, giáo viên cần phối hợp cùng ban giám hiệu tổ chức cho trẻ được tham gia vào các hoạt động tập thể và xã hội để trẻ có nhiều cơ hội được trải nghiệm giúp trẻ tự tin, dạn dĩ.

Ngay từ đầu năm học, các khối đã phối hợp cùng nhà trường lên kế hoạch phát huy năng lực chủ động, sáng tạo cho trẻ ở các độ tuổi. Và một số hoạt động nổi bật của khối mẫu giáo nhỡ 4-5 tuổi như hoạt động giao lưu hàng tuần và tháng, tổ chức sinh nhật hàng tháng cho trẻ tại trường, dự buổi tết Noel, tham quan trải nghiệm các ngành nghề trong xã hội tại Vạn An, tham gia Hội khỏe măng non và các chương trình giao lưu văn nghệ trong tất cả các ngày lễ lớn của đất nước... Tất cả các hoạt động đã mang lại những điều vô cùng thú vị cho tất cả trẻ tham gia.

Đối với hoạt động tổ chức sinh nhật thì trẻ được tham gia cùng cô giáo, các bạn sinh nhật trong tháng thì biết tự giới thiệu về bản thân rất tự tin. Ngoài ra những trẻ không sinh nhật trong tháng thì trẻ được lên biểu diễn các tiết mục múa, hát chúc mừng các bạn đó sinh nhật mà các cô và các bạn đã chuẩn bị. Mỗi tháng khi tổ chức sinh nhật tôi nhận thấy trên gương mặt của trẻ niềm vui sướng, hân hoan khi được tham gia. Tất cả trẻ đều được hòa mình vào tập thể, được giao lưu cùng cô và các bạn, được học về những kỹ năng trong cuộc sống. Đây có lẽ sẽ là những kỷ niệm đáng nhớ trong suốt năm học mẫu giáo của

3.5. Biện pháp 5. Phối kết hợp cùng phụ huynh giúp trẻ phát triển tư duy đạt hiệu quả cao

Tại trường mầm non công tác tuyên truyền tới phụ huynh học sinh là một trong những biện pháp quan trọng. Vì đa phần phụ huynh cho con học tại trường đều làm kinh doanh, buôn bán nên không có nhiều thời gian quan tâm tới con. Nhằm bắt được tình hình trên giáo viên trong lớp thường xuyên trao đổi với từng phụ huynh học sinh, nhằm nhắc nhở, thông báo những vấn đề cần thiết, giúp phát triển tư duy cho trẻ một cách tốt nhất thông qua các trò chơi đơn giản ở lớp và khi về nhà. Qua đó giúp phụ huynh hiểu và kết hợp cùng giáo viên, nhà trường giúp con em mình biết tự học hỏi, tìm tòi, khái quát sự vật, giúp trẻ nhanh nhẹn, thông minh, biết cách xử lý các tình huống.

Đối với giáo viên, tranh thủ những giờ đón trả trẻ tôi đã trao đổi nhanh với phụ huynh cách hướng dẫn trẻ phát triển tư duy qua các trò chơi tại nhà. Tránh trường hợp nhiều phụ huynh về nhà chỉ cho con xem tivi hoạt hình, chơi ipad, điện thoại mà không chú trọng cho trẻ tham gia vào các trò chơi phát triển trí tuệ.

Một trong những nội dung quan trọng tuyên truyền với phụ huynh khi về nhà là luôn quan tâm, lựa chọn những trò chơi phát triển tư duy phù hợp đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 4 – 5 tuổi.

Biện pháp tuyên truyền kết hợp với phụ huynh tại lớp, giúp cô giáo cũng như phụ huynh học sinh hiểu nhau hơn, từ đó giúp giáo viên thuận lợi trong việc giáo dục trẻ phát triển tư duy ở lớp. Và cũng yên tâm hơn trong công tác giáo dục trẻ phát triển tư duy tại gia đình trẻ, vì khi có kiến thức phụ huynh sẽ biết làm gì để tốt nhất cho con em của mình.

Như vậy việc phối kết hợp giữa phụ huynh và nhà trường là rất cần thiết, vì nếu chỉ có một bên giáo dục trẻ thôi thì chưa đủ. Chính vì vậy mà công tác phối kết hợp với phụ huynh đã đem lại hiệu quả cao trong việc phát triển tư duy cho trẻ.

4. Kết quả đạt được:

*** Đối với giáo viên:**

- Giáo viên cần nắm vững đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi, đặc điểm phát triển tư duy của trẻ.

- Luôn luôn theo dõi và đánh giá trẻ để đề ra được biện pháp tiếp theo phù hợp với đặc điểm sự phát triển của trẻ.

- Giáo viên cần tích cực tìm tòi sáng tạo trong việc tổ chức các trò chơi giúp trẻ phát triển tư duy.

- Tôi đã có một hệ thống các trò chơi phù hợp để đưa vào nhiều hoạt động khác nhau trong ngày, phù hợp với từng chủ đề tại trường mầm non.

*** Đối với trẻ:**

- Trẻ hứng thú, tích cực tham gia trò chơi ở mọi lúc mọi nơi.

Trẻ chơi mà học giúp trẻ tiếp thu kiến thức đạt kết quả tốt hơn và phát huy tính tích cực cho trẻ.

- Trẻ được giao lưu trao đổi với các bạn trong lớp để cùng nhau học mà chơi, chơi mà học.

*** Đối với phụ huynh:**

- Qua đó giúp phụ huynh hiểu và kết hợp cùng giáo viên, nhà trường giúp con em mình biết tự học hỏi, tìm tòi, khái quát sự vật, giúp trẻ nhanh nhẹn, thông minh, biết cách xử lý các tình huống

Đã kết hợp với giáo viên cùng thực hiện tốt việc rèn kỹ năng cho trẻ.

Phụ huynh tin tưởng giáo viên trong công tác chăm sóc nuôi dưỡng giáo dục các cháu nên phụ huynh khi cho cháu đi học ngày đạt tỉ lệ chuyên cần cao hơn. Sẵn sàng ủng hộ và tham gia nhiệt tình trong các cuộc vận động của lớp.

PHẦN III. KẾT THÚC VẤN ĐỀ

1. Kết luận:

Trong quá trình thực hiện tôi thấy sự chuyển biến về chất trong tư duy của trẻ. Mức độ giải quyết nhiệm vụ tư duy và diễn đạt bằng ngôn ngữ ở mức độ nhanh và hoàn chỉnh tỉ lệ cao, không còn trẻ nào không giải quyết hoặc không diễn đạt được. Vào trên thực tế lớp tôi, tôi nhận thấy đa số các cháu đều nhanh nhẹn, khả năng phản xạ và đáp ứng các yêu cầu cô đưa ra rất tốt. Khi tham gia các trò chơi trên lớp tôi rất thích thú và say sưa, ngoài những kết quả đạt được về phát triển tư duy cho trẻ còn có tác dụng phát triển nhiều mặt khác cho trẻ như: phát triển ngôn ngữ, phát triển óc sáng tạo và không chỉ dừng trong các hoạt động chủ đích mà còn dùng cho trẻ chơi ở các góc có thể thay đổi theo từng chủ đề trong năm học. Việc tìm ra các biện pháp, hình thức tổ chức trò chơi giúp trẻ phát triển tốt tư duy ngay từ độ tuổi mầm non góp một phần không nhỏ vào việc đào tạo thế hệ trẻ có khả năng tư duy tốt sau này.

2. Khuyến nghị:

- Đề nghị lãnh đạo cấp trên tạo điều kiện hơn nữa về tài liệu có liên quan đến sự phát triển tư duy của trẻ.
- Giáo viên mong có sự lưu hành tài liệu những trò chơi mang tính chuyên biệt phát triển tư duy cho trẻ.
- Tăng cường hơn nữa các buổi tập huấn giúp giáo viên nâng cao kinh nghiệm trong việc tổ chức các trò chơi phát triển tư duy cho trẻ.
- Trên đây là một số kinh nghiệm của bản thân tôi trong việc đưa trò chơi nhằm phát triển tư duy cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Bản thân tôi đã rất cố gắng trong khả năng của mình, rất mong được sự đóng góp ý kiến của các cấp lãnh đạo cho bản sáng kiến của tôi được hoàn thiện hơn.

MINH CHỨNG 1

Kết quả khảo sát đánh giá trẻ đầu năm như sau:

Số trẻ	Khả năng tư duy		Khả năng phán đoán		Khả năng giao tiếp		Khả năng giải quyết vấn đề		Khả năng suy luận	
	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ
38	26	12	23	15	24	14	23	15	25	13
Tỉ lệ %	68	32	60,5	39,5	63	37	60,5	39,5	66	3.4

Kết quả tổng hợp tỉ lệ trẻ đạt cuối năm:

Số trẻ	Khả năng tư duy		Khả năng phán đoán		Khả năng giao tiếp		Khả năng giải quyết vấn đề		Khả năng suy luận	
	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ	Đ	CĐ
38	34	4	35	3	37	1	38	0	35	3
Tỉ lệ: %	95	5	93	7	97	3	100	0	93	7

MINH CHỨNG 2

Một số hình ảnh trẻ đang chơi các trò chơi

MINH CHỨNG 3

Một số hình ảnh hoạt động của trẻ

